

Стенографски дневник

НА

110. заседание

Четвъртък, 23 октомври 1947 г.

(Открито в 15 ч. 55 м.)

Председателствували подпредседателите д-р Георги Атанасов и д-р Пенчо Костурков. Секретар: Тодор Тихолов.

СЪДЪРЖАНИЕ

Съобщения:	Стр.	Стр.
Отпуск	601	
Предложение	601	
Законопроект	601	
По дневния ред:		
1. Предложение за одобряване на сключената в София на 16 юли 1947 г. спогодба за обмяна на електрическа енергия между Румъния и Народната република България. (Приемане)	601	
Говорили: Васил Василев Диков	603	
Георги Босолов	604	
2. Законопроект за изменение на алинея втора на чл. 5 от закона за наименованията с народностно и обществено значение. (Второ четене)	604	
Законопроект за изменение на закона за уреждане собствеността върху държавните и общинските имоти, дадени или завзети за нуждите на бежанците. (Първо и второ четене)	604, 605	
4. Законопроект за изменение някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1947 бюджетна година. (Първо четене)	605	
Говорил м-р д-р Иван Стефанов	607	
Дневен ред за следващото заседание	608	

Председателствувал д-р Пенчо Костурков: (Звъни) В залата присъствуват необходимото число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: д-р Александър Георгиев, Александър Петров, Александър Кочев, Анастасия Вълкова, Ангел Бъчваров, Ангел п. Илиев, Ангел Крайчев, Андрей Михайлов, Асен Чапкънов, Атанас Биволарски, Билиал Мурадов Дурмазов, Боню Пенчев, Борис Бонов, Борис Николов, Борис Тасков, Васил Павурджиев, Васил Иванов Василев, д-р Васил Ханджиев, Веселин Дашич, Витко Иванов, Вълчо Цанков, Вяра Калашка, Вяра Македонска, Генчо Райков, Георги Генов, Георги Колев Петков, Георги Костов, Георги Хайдутков, д-р Георги Петков, Горан Ангелов, Грудя Атанасов, Грую Папучиев, Деню Попов, Димитър Димов, Димитър Чорбаджиев, Димитър Греков, Димитър Нейков, Димитър Паунов, Димитър Панайотов, Димитър Стойков, Димо Костадинов, Диню Тодоров, Дойчо Чолаков, Дочо Шишков, Евлоги Алексев, Екатерина Аврамова, Емилия Живкова, Желю Иванов Тончев, Запрян Ташев, Захари Христов, Иван Димитров, Иван п. Димитров, Иван Евтимов, Иван Попов, Иван Делев, Иван Никол, Иван Бешев, Иван Зурлов, Иван Кишмерев, Иван Мамирев, Иван Наков, Илия Радков, Йордан Петков, Йордан Попов, Кирил Клисурски, Костадин Ганев, Костадин Дикиев, Крум Милушев, Крум Кюляков, Кръстю Стойчев, Кръстю Добрев, Лало Ганчев, Любен Гумеров, Магда Димитрова, Макра Голева, Марин Маринов, Мата Тюркеджиева, Неделчо Шарабов, Недю Жеков, Недялка Душкова, д-р Ненчо Николаев, Никола Разлоганов, Никола Минчев, Никола Дрънговски, Никола Айлъков, Никола Палагачев, Никола Янев, Пеко Таков, Пело Пеловски, Петко Куниш, Петър Дешков, Петър Бомбов, Петър Братков, Петър Запрянков, Петър Йовчев, Петър Ковачев, п-р Петър Попсаков, Петър Ячев, Първа Димитрова, Раденко Видински, Руса Петкова, Сава Дълбоков, Слави Пушкарков Спас Николов, Спаса Воденичарска, Станка Христова, Стела Благоева, Стойчко Рамков, Стойне Лясиски, Стойно Гиуров, Стою Неделчев, Стоян Гиуров, Стоян Павлов, Тано Цолов, Титко Черноколев, Тодор Атанасов, Тодор Кордовски, Тодор Павлов, Тодор Янакиев, Христо Джонджоров, Цанко Козлов, Цола Драгойчева, Юсеин Шолев, Юсеин Еминов, Яна Манева, Янчо Деведжиев и Янко Комитов)

Преди да пристъпим към дневния ред, председателството съобщава, че е разрешило отпуск на следните 6-да народни представители: Ангел п. Илиев — 4 дни, Вяра Калашка — 1 ден, Димитър Райков — 1 ден, Динчо Хубенов — 2 дена, Жейка Хардалова — 2 дена, Захари Христов — 2 дена, Иван Евтимов — 2 дена, Иван Василев — 1 ден, Иван Бешев — 2 дена, Иван Ст. Наков — 1 ден, Исмаил Халилов — 2 дена, д-р Йордан Чернев — 1 ден, Кирил Клисурски — 2 дена, Костадин Ганев — 1 ден, Марин Шиваров — 4 дни, Мустафа Юмеров — 1 ден, Никола Станев — 1 ден, Пеко Таков — 2 дена, Раденко Видински — 2 дена и Сабри Мехмедов — 1 ден.

Освен това поискали са отпуск следните народни представители, за разрешаването на който следва да се иска съгласието на Народното събрание:

Димитър Панайотов иска 30 дни отпуск по болест. Представя медицинско свидетелство. Които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Петър Иванов Запрянков иска 10 дни отпуск по болест. Представя медицинско свидетелство. Досега се е ползувал с 13 дни отпуск. Които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Председателството съобщава, че в бюрото са постъпили: От Министерството на финансите — предложение за одобрение решенията на прошектарната комисия, взети в заседанието й на 16 октомври 1947 г., протокол № 15.

От същото министерство — законопроект за освобождаване Съюза на съветските социалистически републики от данък върху имоти, придобити по безвъзмезден начин, гербов налог, нотариални мита, общински налог, берии и такси за дареното му място от Варненската народна община с решение № 75, протокол № 3, от 1 април 1947 г.

Предложенията и законопроектът са раздадени на г-да народните представители и ще бъдат поставени на дневен ред.

Пристъпваме към разглеждане на дневния ред за днешното заседание. Точка първа:

Одобрение на проекторешението за одобряване на сключената в София на 16 юли 1947 г. спогодба за обмяна на електрическа енергия между Румъния и Народната република България.

Моля секретаря да прочете проекторешението.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„МОТИВИ

към законодателното предложение за одобряване на сключената в София на 16 юли 1947 г. спогодба за обмяна на електрическа енергия между Румъния и Народната република България

Г-жи и г-да народни представители! Известно е, че североизточният край на Народната република България е най-изостаналият в страната ни в електрификационно отношение. Заедно с това Делиорман и Добруджа са най-безводните ни райони и докато не бъдат електрифицирани, въпросът за водоснабдяването им не би могъл да се разреши основно.

Електрификацията на този край обаче, поради отдалечеността му от съществуващите големи енергийни източници у нас, които са инсталирани главно в Южна и Юго-западна България, ще се забави значително поради големите разстояния, които ще трябва да се преодоляват за прекарване на далекопроводи с високо напрежение.

Високоволтовият пръстен ще се застрои през 1949 г., а след това ще трябва да се направят отклонения от Горна Оряховица; Попово, Разград, Шумен, Разград—Русе и Шумен—Тервел. И при това застрояване, което не може да стане преди 1950—1951 г., ние не ще разполагаме с достатъчно свободна мощност, за да пренесем електрическа енергия в Добруджа и Делиормана, защото заплануваните големи енергийни източници не ще бъдат още изградени, а съществуващите са недостатъчни.

За да се преодолее тази пречка, правителството на Народната република се договори с правителството на нашата съседна и приятелска страна — демократична Румъния, за обмяна на електрическа енергия, за която цел бе подписана на 16 юли т. г. специална

спогодба в София. Отначало внасянето на електрическа енергия ще бъде еднопосочно от Румъния за България, но за в бъдеще, когато ще бъдат изградени нашите големи водни електрически централи и завършени далекопроводите с високо напрежение, спогодбата ни позволява да изнасяме електрическа енергия от България за Румъния.

Така получената електрическа енергия ще даде възможност да се модернизира земеделието в цяла Южна Добруджа, която е житница на България, и ще улесни мелничарската индустрия, която за сега използва като двигатели изключително дизелови мотори, чието гориво се внася отвън.

Едновременно с това ще се осигури по-лесното отводняване на блата към Тутракан и Дунавската низина въобще и използването им като обработваема площ. Сполучливите опити, направени с оризовата култура край гр. Русе и Свищов, също налагат бързата електрификация на Русенска област, която област с Добруджа и Делиормана се намира в най-голяма близост до Букурещ, където има инсталирани големи, модерни и мощни термични и дизелови електроцентрали и чиято мощност не е напълно използвана.

Като се има пред вид ползата, която народното стопанство ще има от изпълнението на сключената спогодба за размяна на електрическа енергия с демократична Румъния, моля ви, г-жи и г-да народни представители, да приемете тук приложеното решение за одобряването й.

Гр. София, октомври 1947 г.

Министър на електрификацията, водите и природните богатства:
Манол Сакеларов

РЕШЕНИЕ

за одобряване на сключената в София на 16 юли 1947 г. спогодба за обмяна на електрическа енергия между Румъния и Народната република България

Одобрява се сключената в София на 16 юли 1947 г. спогодба за обмяна на електрическа енергия между Румъния и Народната република България.

СПОГОДБА

Днес на 16 юли 1947 г. между Българското правителство, представено от г-н Трайчо Костов, Подпредседател на Министерския съвет, от една страна, и Румънското правителство, представено от г-н Георгиу Деж, Министър на търговията и индустрията, от друга страна, се сключи следната спогодба:

Чл. 1. Румънското правителство се задължава да построи един електрически далекопровод с една медна жица от 3 x 50 кв. мм., с 60 KV номинално напрежение, който ще доставя електрическа енергия на Българската държава, съгласно настоящата спогодба, от източниците на енергия, които снабдяват Букурещката спогодна община, до първия стълб на българска територия. Българското правителство ще построи далекопровода от този стълб до и включително предварителната станция в гр. Русе — България, съгласно проектите, които ще бъдат изготвени от Румънското правителство за целия далекопровод.

Този далекопровод до българската граница е собственост на Румънското правителство, а от българската граница до гр. Русе е собственост на Българското правителство, с изключение на апаратите за измерване в предавателната станция в Русе, които ще бъдат инсталирани от Румънското правителство и ще съставляват нейна собственост. Българското правителство е длъжно да резервира една телефонна линия между Гюргево и станцията в Русе, по която да се извършват свободно необходимите за изправното действие на далекопровода с високо напрежение разговори.

Контролът, проверката и поддържането на далекопровода на румънска територия за цялото времетраене на спогодбата остава в тежест на Румънското правителство. За намиращите се на българска територия част от далекопровода, контролът, проверката и поддържането на далекопровода остават в тежест на Българското правителство.

Румънското правителство се задължава да завърши и постави в действие електрическия далекопровод до първия стълб на българска територия до 1 септември 1948 година.

Двете правителства ще направят всичко необходимо да улеснят извършването на работата и за евентуалните работи по поддържането на съоръженията, които ще бъдат необходими за в бъдеще.

Чл. 2. Българското правителство се задължава да допринесе за построяването на този далекопровод с необходимата електрична мед, която ще се достави най-късно до края на м. септември 1947 година и която ще бъде преработена в Румъния в жици (провода) с разрез от 50 кв. мм.

Съгласно тази мед Българското правителство ще достави и 10 тона магнетична феросилициева ламарина за трансформатори и 10 тона рафинирана мед на плочи, от турски произход, за спомагателните инсталации по този далекопровод, като материалите ще бъдат предадени в същия срок.

Също така Българското правителство се задължава, в същия срок, като указания по-горе, да достави необходимите за 60 KV изолатори без металнически части за прикачането на изолаторите към стълбовете и на проводниците към изолаторите.

Доставката на материала, който Българското правителство поставя на разположение на Румънското правителство за тази работа, ще се извърши СИФ Гюргево, неразтоварен, на една румънска комисия, която ще приеме и вземе в притежание този материал.

Чл. 3. Румънското правителство се задължава да възстанови в натурален вид в заем от Българското правителство материал с материалите от същия вид, като предвидените в член 2 в течение на третата година от деня на цялостното предаване на материалите от страна на Българското правителство.

В случай че доставката на гореуказанния материал не бъде извършена в предвидения срок, Българското правителство ще може да задържи за заплащане равностойността на недоставения материал, начина от третата година, 50% от общата стойност на доставената от Румънското правителство на Българското правителство електрическа енергия. Цената на материала ще бъде оная, от което, когато е бил доставен материалът от Българското правителство, изчислен в швейцарски франкове въз основа на извършеното от предвидената по чл. 14 смесена техническа румъно-българска комисия оценка.

Чл. 4. Българското правителство се задължава да изплати веднага и по същия начин направените от Румънското правителство инвестиции за инсталирането на далекопровода на българска територия до първия стълб в България, включително и този стълб.

Изплащането ще се извърши при условия, които ще бъдат установени посредством стопански и търговски спогодби между двете правителства, а останалите условия по експлоатацията ще бъдат установени от предвидената по чл. 14 смесена българо-румънска техническа комисия.

Чл. 5. Румънското правителство гарантира доставката на електрическа енергия от 3.000 KVV, при нормално напрежение от 60 KV, 50 пер/сек. и кос. фи 0.8, при неиндуктивна тежест, измервана по страната от 60 KV, на трансформатора в станцията Русе до 1 септември 1950 година. От 1 септември 1950 година до 1 септември 1951 година мощността ще бъде от 4.000 KVV, а от 1 септември 1951 година до 1 септември 1952 година от 6.000 KVV, а през останалите години до 1955 година гарантираната мощност ще се увеличава с по 1.000 KVV годишно, така че до края на 1955 година общата гарантирана мощност ще бъде от 10.000 KVV, при същия кос. фи. Всички тези мощности да бъдат доставяни при напрежение от 60 KV и 50 пер/сек.

В случай че Българското правителство поиска временна доставка в мощност по-голяма от уговорената по-горе, Румънското правителство се съгласява да удовлетвори тези искания, обаче само в рамките на възможното. Всички тези мощности ще бъдат доставени при номинално напрежение от 60 KV и при номинална фреквенция от 50 пер/сек. при позволена вариация от 10% (+5) за напрежението и от $\pm 2.50\%$ за фреквенцията.

Чл. 6. Българското правителство се задължава да консумира енергия, отговаряща на използването на 2.000 часа годишно на гарантираната съгласно предидущия член мощност, а именно: 1.600 часа годишно през деня и 400 часа годишно през нощта. Под дневна консумация се разбира консумацията между 6—22 часа през месеците октомври — март включително и 7—22 часа през месеците април — септември вкл., а под нощна консумация се разбира консумацията през останалите часове.

Задължението за минимална консумация от страна на Българското правителство, предвидено по-горе, започва да тече от 1 септември 1948 година, т. е. от деня на поставянето под напрежение на онази част от далекопровода, която Румънското правителство ще построи до първия стълб на българска територия.

Чл. 7. Цените, по които Българското правителство ще плаща консумираната енергия на Румънското правителство, ще бъдат следните:

- а) консумираната през дневните часове, специфицирани в чл. 6, енергия, отговаряща на гарантираното използване от 1.600 часа годишно по цена „Р“ швейцарски сантимта за KVV час.
- б) консумираната през дневните часове енергия, която надвишава гарантираната минимална консумация, отговаряща на едно използване от 1.600 часа годишно, по цена 0.7 „Р“ шв. сантимта за KVV час.
- в) консумираната енергия през нощните часове, обозначени в чл. 6, отговаряща на гарантираното използване от 400 часа годишно, по цена 0.6 „Р“ шв. сантимта за KVV час.
- г) консумираната през нощните часове енергия, която надвишава минималната гарантирана консумация, отговаряща на едно използване от 400 часа годишно, по цена 0.5 „Р“ шв. сантимта за KVV час.
- д) консумираната енергия, отговаряща на мощността, надвишаваща уговорената такава и която ще се измерва с електромер, за свърхмощност, по цена 1.7 шв. сантимта за KVV час.

Консумираната реактивна енергия ще се таксува отделно, съгласно предвиденията на чл. 8.

В случай че годишната консумация на Българското правителство не достигне задължителната минимална консумация, отговаряща на договорната мощност, Българското правителство се задължава все пак да плаща една минимална годишна сума от 18.400 х „Р“ швейцарски франка за всяка 1.000 KV уговорена мощност, в която сума „Р“ представлява цената в швейцарски сантимта за KVV час, указани по-долу.

Стойността на коефициента „Р“ се определя на 5 шв. сантимта.

Чл. 8. За да се държи сметка за коефициента на мощността, с която ще се консумира енергията от страна на Българското правителство, консумираната реактивна енергия ще се таксува по следния начин:

- а) през първите две години на доставката на енергия неватната енергия, консумирана на един промеждутък на време от три месеца в повече от консумираната за същия промеждутък от време ватна енергия, ще се плаща по цена от 0.25 „Р“ шв. сантимта, а за всеки KV AP час, консумиран в по-малко от три четвърти от консумираната за същия промеждутък от време ватна енергия, ще се отбавят 0.12 „Р“ шв. сантимта за всеки KVV AP час, консумиран в по-малко.
- б) начиная от третата година на доставка, ще се таксува с 0.25 „Р“ шв. сантимта за KV AP час, консумиран в повече от три

четвърти от консумираната за същия промеждутък от време ватна енергия и ще отбят 0.12 „Р“ швейцарски сантима за KVAR час, консумиран в по-малко от три четвърти от консумираната в същия промеждутък от време ватна енергия.

Чл. 9. След изтичането на един срок от три години от датата на започването на доставката на електрическа енергия всяка една от договорящите страни има право, в случай че установи, че прилагането на настоящата спогодба носи твърде големи загуби за нея, да поиска когато и да било ревизията на тарифните условия.

Новите тарифни условия ще бъдат установени по взаимно съгласие от предвидената по чл. 14 смесена българо-румънска техническа комисия, която ще се събере в един промеждутък от време от най-малко един месец от поискването на възразяващата страна.

Чл. 10. Консумираната енергия ще се отчита всеки три месеца, въз основа на четенето на електромерите за ватна и неватна енергия, монтирани в предавателната станция Русе.

В същата станция ще се монтира и един апарат регистратор на максимално абсорбираната енергия, както и каквито и да било други апарати, необходими за измерването на енергията, мощността и съответните времена.

Чл. 11. Плащането на доставената електрическа енергия ще бъде във всеки случай включена в стопанските спогодби между двете страни.

Чл. 12. Начиния от м. януари 1951 г. Българското правителство ще може да доставя електрическа енергия на Румънското правителство по далекопровода Русе—Букурещ. Условието на доставката и цената на енергията ще бъдат установени по взаимно съгласие в срок от шест месеца преди започване доставката на енергия от България за Румъния.

Чл. 13. Всички операции във връзка с внасянето на материала, от България за Румъния и обратно за построяване далекопровода, както и доставката на енергия от Румъния за България и обратно, ще бъдат освободени от всякакъв гербов налог, мито, държавни и общински данъци през цялото времетраене на спогодбата.

Чл. 14. Една смесена българо-румънска техническа комисия ще се събере в срок най-много от един месец от деня на ратифицирането на настоящата спогодба, за да изготви един технически правилник, който да обезпечи изправното действие на инсталациите, с оглед на изпълняването на всички клаузи на настоящата спогодба.

След това тази комисия ще се събира най-малко един път в годината.

Чл. 15. Румънското правителство ще сключи с Българското правителство една спогодба за арбитраж за всички разпорежения, които биха се появили при изпълнението на настоящата спогодба.

Спогодбата за арбитража ще предвиди компетентността за арбитражите по всички въпроси, отнасящи се до изпълнението на настоящата спогодба, и ще бъде свикана от всяка от страните колкото пъти се появят разногласия по отношение начина, по който се изпълнява спогодбата между правителствата.

Спогодбата за арбитраж ще предвижда начина за назначаването на арбитражите, в случай че двете държави не постигнат съгласие.

Чл. 16. Тази спогодба важи до края на 1960 г. и ще се продължава автоматично за срок от по три години, ако не бъде денонсирана от една от страните най-малко една година преди изтичането ѝ.

Чл. 17. Настоящата спогодба влиза в сила след ратифицирането ѝ от Българското и Румънското правителства, което ще се извърши в срок от един месец от подписването ѝ. В същия срок Румънското правителство се задължава да издаде един закон, съгласно нарежданията на закона за енергията, с който да се позволи износът на енергия за България.

Чл. 18. Настоящата спогодба е редактирана в шест оригинални екземпляра, респективно по два български, румънски и френски езика. В случай на разногласие в тълкуването ѝ ще важи френският текст.

Направена в София.

За правителството на Народната република България:

Трайчо Костов

За правителството на Кралство Румъния: Георгиу Деж

Председателствуваш д-р Пенчо Костурков: Има думата народният представител Васил Василев Диков.

Васил Василев Диков (к): (От трибуната) Г-жи и г-да народни представители! Правителството на Отечествения фронт, вярно на своята програмна декларация, с всеки изминат ден заявява все повече и повече политическото, културно и стопанско сътрудничество с всички демократични страни и особено с великия Съветски съюз и нашите съседи.

Всички сме свидетели на търговските договори, сключени с почти всички демократични страни в Европа, които договори се изпълняват редовно и с това се допринася за нашето стопанско възстановяване и изграждане. Изпълнението на тези договори и особено на търговския договор със Съветския съюз спомогна за бързото възстановяване на нашата страна и е гаранция за изпълнението на двегодишния държавен народостопански план. По силата на търговския договор с чехословашката република, в края на 1948 г. ще имаме построена и топлоелектрическата централа „Надежда“ край София.

Свидетели сме също на културните спогодби които ратифицираме със Съветския съюз, Югославия, Чехословакия, Румъния, Полша и др., а в настоящия момент двама от министрите са в Унгария където ще подпишат също такъв договор. С тези договори се спомога за културното сближение и опознаване между нашия народ и народите на казаните страни и културното сътрудничество помежду хората на науката и изкуството.

С нашите съседи Югославия и Румъния, между които и нас про- тивонародните режими у нас и тях преди 9 септември бяха изко- пали пропасти, ние изградихме не само дружески отношения, но и направихме много за политическото, стопанско и културно сближе- ние. Посещението на румънската правителствена делегация, начело с румънския министър-председател д-р Петру Гроза, в България и посещението на нашата такава, начело с министър-председателя на Народната република България д-р. Георги Димитров, в Юго- славия поставиха здравите основи на политическо, културно и най- вече стопанско сътрудничество.

Със сключените споразумения в Блед ние постигнахме оедна- квяване на митническите тарифи между двете страни, съединяване на нашите с техните железници на три пункта, оеднаквяване на динара и лева на здрава база и ред други неща, които са гаранцията, че народните стопанства на тези две страни ще се развият в унисон едно с друго.

С Румъния ние не само уредихме по един задоволителен начин всички спорни отношения между двете страни, но и постигнахме ред спогодби за стопанско сътрудничество, като настоящата спо- годба за обмяна на електрическа енергия между двете страни. Тази спогодба е нов етап в стопанските отношения между двете страни и ще спомогне особено много за електрифицирането на една част от нашата страна, и то тази, която е най-изостанала в електрифика- ционно отношение.

Всичко това става без да рискува която и да бил от страните нещо от своята политическа или стопанска независимост докато страни не само като Гърция, а и като Франция, сключват заеми, които с нищо не допринасят за стопанското им повдигане, а рис- куват много със своята независимост.

А какви са предимствата на електрическата енергия като двига- тел и за осветление всички знаем. И днес от-всякъде идват искания за електрифициране на градове, села и предприятия.

Съзнавайки тези нужди и ползата от едно цялостно електрифи- циране на нашата страна, правителството на Отечествения фронт създаде специално министерство, което има за цел не само правил- но да разпредели електрическата енергия, да използва всички из- точници за добиване на такава енергия, но и планоно да електри- фицира цялата страна.

Електрифицирането на нашата страна е гаранция за създаване на мощна индустрия, ще послужи за повдигане на стопанското, а оттам и за повдигане на културното ниво на нашата страна и на- шия народ.

В плановете за електрификация на нашата страна е изгражда- нето на множество електроцентрали. В това отношение се работи много. Магистралата Курило—Пловдив, която се изгради с труда на нашата младеж в рекордно кратък срок, която в последствие ще се сключи в един пръстен, ще спомогне за електрификацията на цялата страна и правилното разпределение на всякаква добивана електрическа енергия. Но до окончателното ѝ завършване и з-вър- шването на електроцентралите „Росница“, „Валица“, „Тъжа“, топло- централата във Варна и др. ние ще се нуждаем от енергия.

При това нашата съседка Румъния има в настоящия момент излишек от такава. С предложената от страна на правителството спогодба за доставка на електрическа енергия ние ще разрешим острият острата нужда от такава в Делюормана и Добруджа, до- като построим електродобивни станции за пълното задоволяване на страната от енергия. Този край се нуждае особено чувствително от електрическа енергия не само за осветление, но и за водоснабля- ване, която нужда е много голяма, а така също и за изграждане на индустрия, каквато има там, създава се сега и ще се създава и в бъдеще. Първоначално ще се електрифицира пространството между Русе, Две могили, Разград, Кубрат и Тутракан, а след това и Разград, Шумер, Силистра.

Малко история на тази спогодба. През 1946 г. на един конгрес на съюзите на инженерите и архитектите от България, Югославия и Румъния, състоял се в последната страна, се разглежда и въ- просът за електрифициране на трите страни. На същия конгрес се постига споразумение за използване водите на Дунава, за изграждането им за добиване на електрическа енергия, като се по- строи електродобивна станция, централа, при Железните врата. Този проект е още в процес на проучване, но ще бъде реализиран в недалечно бъдеще от трите балкански страни.

На същия конгрес се уговаря и доставяне на електрическа енергия от Румъния на България. Известни законодателни спъни задръжат за известно време румънското правителство от пристъп- ване към окончателното уреждане на този въпрос и при посещени- то на румънската делегация в България се разрешава окончателно с подписването на спогодбата между д-р. Трайчо Костов, подпред- седател на Министерския съвет за правителството на Народната република България, и от министър Георгиу Деж за правител- ството на кралство Румъния. Изпълнението на тази спогодба е вече започнало.

Заслужава да се отбележи, че енергията ще се преведе през Дунава с горен проводник, който ще бъде най-големият в Европа. Подобен има само в Съветския съюз. Двата стълба от двете страни на Дунава ще бъдат огромни кули, високи по 80 м. Това е, за да не се пречи на свободното минаване на параходите по Дунава. Енергията ще ни бъде доставена в Русе. Целият електропровод до първия стълб на българска територия ще се построи от ру- мънското правителство, а оттам до Русе — предвидителната ста- нция — ще се построи от нас. Ние ще дадем само част от мате- риалите, необходими за построяването на далекопровода: мед за изтегляне на жици, изолатори, десет тона рафинирана мед на плочи и десет тона магнетична, феросилициева ламарина за трансформа- торите, които материали ще ни бъдат върнати от румънското пр- вителство в срок до третата година от окончателното им пре- даване от нас. В случай че тези материали не ни бъдат вър-

нати, ние ще имаме право да удържаме до 50% от дължимите суми за получената електрическа енергия срещу стойността на тези материали, изчислена в швейцарски франка по днешни цени. Румънското правителство се задължава да ни доставя, начиная от 1 септември 1948 г., докогато трябва да направи електропровода до първия стълб на наша територия, по 3.000 киловата енергия при 60.000 волта напрежение и от 1950 г. ще ги увеличава с по 1.000 киловата, като през 1952 г. ще достигне до 6.000 киловата, през 1955 г. — до 10.000 киловата. При това, съгласно плана за електрификация на нашата страна, през 1951 г. ние ще можем да доставяме на Букурещ енергия, като цената на така доставената енергия от нас ще се определи по начин, предвиден в чл. 12 от спогодбата.

Заслужава да се каже нещо и за цената, по която ще закупяме тази енергия от Румъния. Съгласно спогодбата, изчислението ще става в швейцарски франка, като по днешен курс на нашия лев ние ще заплащаме за изразходваната денем енергия около 5 лв. на киловат час, а за изразходваната през нощта енергия — около 3 лв. на киловат час. Такава е и стойността на добитата у нас енергия от водните електрически централи, която е най-евтината електрическа енергия. Така че не само че ние ще имаме тази енергия в момент, когато не можем да си я доставим от нашите електроенергийни източници, но и на такава цена, каквато ни коства добитата от най-евтините такива у нас.

Като има пред вид всичко това, като има пред вид, че Делиорманът и Добруджа, които чувствуват такава остра нужда от електричество, ще бъдат електрифицирани още към края на 1948 г. и най-вече като има пред вид, че ние пристъпваме към нов етап в изграждането на стопанското сътрудничество с нашата северна съседка, парламентарната група на Българската работническа партия — комунисти ще гласува предложената ни за одобрение спогодба. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Има думата народният представител Георги Христов Босолов.

Георги Босолов (з): (От трибуната) Г-жи и г-да народни представители! Всеки от нас е пропътувал републиката и когато преминем Шумен, като че ли влизаме в тъмнина. Няма ги тия осветени села, не чуваме пръщенето на електромоторите, не виждаме водните помпи. Това се дължи на отдалечеността от центрите на електрическата енергия и невъзможността на правителството в днешно време да прокара далекопровода, който беше проектиран отдавна да свързва Курило, софийските централи с Варна.

Правителството на Отечествения фронт, вярно на своите обещания, че не само ще даде светлина на селото, но ще донесе и благоденствие, пристъпи към сключването на договор с румънското правителство на 16 юли за обмяна на енергия. Този договор, сключен между двете приятелски правителства, ще допринесе не само за икономическото издигане на тия зетитени краища в нашата страна, но ще донесе и оная светлина, и оная култура, от която трябва да се ползват всички хора в днешния век.

Няма защо да говорим какво е икономическото значение на Русенската област, какво е икономическото значение на Делиормана или Добруджа. Това са житниците на страната, които хранят цяла България. И в тия сушиви години, когато бяхме на тясно за изхранване на нашето население, ние видяхме, че единствени бяха тия провинции, тия краища, които дадоха най-много и допринесоха за благоприятното изхранване на нашето население.

Значението на спогодбата е много голямо, защото тя ще донесе не само светлината и енергията, с които ние ще издигнем икономически тия краища, но тя туря и началото на една друга — културна и икономическа спогодба между двете приятелски страни, която ще легне в основата не само на сегашната, но и на бъдещата икономическа и политическа ориентировка на двете страни.

Далекопроводът Букурещ—Русе и двата високи отъбла, които ще висят от двете страни на нашия бряг, ще бъдат фаровете, които ще показват, че вече се скъсва с шовинистическата политика на Балканските държави и се туря в прав път нашето икономическо развитие. (Ръкоплескания) Тия фарове ще бъдат вечната светлина, която ще разсее всички мъгли, която ще разсее надеждите на всички ония международни империалисти, подпалвачи на войната, които си мислят, че пак ще дойде време, когато ние ще се хванем за гущите и ще повторим събитията през 1913, 1915 г. и последните години на войната.

Правителството на Отечествения фронт вярно прецени положението, че ние трябва час по-скоро да наводним тия краища с енергия. И ето виждате от късна срок, поставен в договора, че на 1 септември идущата година стълбът трябва да бъде вече нагит на нашия бряг. А това значи, че ние моментално ще можем да го включим в енергийната мрежа на Русенската област, която не е голяма, а след това правителството на Отечествения фронт ще потърси начин за едно бързо построяване на далекопровода, за да могат хората в тия забравени краища, които досега са били само обект за износ на храни, а никаква култура не сме внасяли там, да се почувствуват като равноправни граждани на републиката и да се ползват от всички блага на днешната техника.

Българският земеделски народен съюз ще гласува това предложение, защото то отговаря на цялата негова политическа програма, която е програма на Отечествения фронт, а именно: повече светлина, повече култура и повече благоденствие в нашето зетитено село. (Ръкоплескания)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Няма записани други оратори. Ще пристъпим към гласуване, Ония г-да народни представители, които приемат предложението за одобрение на сключената

в София на 16 юли 1947 г. спогодба за обмяна на електрическа енергия между Румъния и Народната република България, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към точка втора от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение на алинея втора на чл. 5 от закона за наименованията с народностно и обществено значение.

Моля докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик Данчо Кънев Димитров (к): (Чете)

„ЗАКОН

за изменение на алинея втора на чл. 5 от закона за наименованията с народностно и обществено значение.“

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Ония г-да народни представители, които приемат заглавието на законопроекта, както се прочете, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Данчо Кънев Димитров (к): Комисията внесе малки поправки в текста на параграф единствен и той се прие така: (Чете)

„Параграф единствен. Алинея втора на чл. 5 се изменя така: Този срок може да бъде и по-къс, а също така могат да се използват и имена на живи дейци, но само при извънредно големи заслуги. Също така могат да се използват и имена на обекти с общобългарско значение. Когато се използват имена на скоро починали или живи дейци за наименование, обстойно обосноващото решение на комисията за наименованията се внася в Министерския съвет за утвърждаване, по доклад на министъра на народното просвещение.“

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Ония г-да народни представители, които приемат параграф единствен, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към точка трета от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за изменение на закона за уреждане собствеността върху държавните и общински имоти, дадени или завзети за нуждите на бежанците.

Моля секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за изменение на закона за уреждане собствеността върху държавни и общински имоти, дадени и завзети за нужди на бежанци

Г-да народни представители! По силата на закона за уреждане собствеността върху държавни и общински имоти, дадени или завзети за нужди на бежанците, публикуван в „Държавен вестник“, брой 85, от 17 април 1941 г., бежанците, на които са дадени места за жилища или поминъчни сгради, са длъжни да построят сгради в местата най-късно до края на 1943 г. Ако не сторят това, местата се отнемат административно по заповед на министъра на земеделието и държавните имоти — за държавните места, и по заповед на кмета, въз основа решение на общинския съвет — за общинските места, без обезщетяване за подобренията и без връщане на внесените суми.

Много от одворените бежанци не са могли да застроят дадените им места до края на 1943 г. (само в Горноджумайска област са повече от 200 стопани), поради което органите на Министерството на земеделието и държавните имоти в Петрич са издали заповеди, с което се отнемат напълно дадените на някои стопани места, без право на обезщетение за направените подобрения и без да им се върнат внесените в приход на държавата суми.

Определянето на този фатален срок е имало за цел по-бързото застрояване на дадените места и задоволяване нуждата от жилища. Но поради стопанската криза до 1938 г., когато тютуните (главното производство на заинтересуваните стопани) се заплащаха на безпечница, след това предвоенната психоза, а по-късно военновременната обстановка и гоненията над прогресивните граждани на страната, много одворени са били възпрепятствувани да застроят. Такива са предимно бедните стопани, докато по-заможните и близките на бившите режими са имали възможност своевременно да построят сгради в дадените им места. Би било крайно несправедливо да се отнемат днес местата именно на бедните, прогресивни и трудолюбиви стопани.

Ето защо необходимо е да бъде продължен срокът до 1952 г. и да се даде възможност на всички тези бежанци да застроят дадените им дворни места. За тази цел трябва да се направи една поправка в забележката към чл. 7 от закона, както предлагам с настоящия законопроект.

Министър на вътрешните работи: Антон Югов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение на закона за уреждане собствеността върху държавните и общинските имоти, дадени или завзети за нуждите на бежанците

Параграф единствен.

Цифрата в забележката към чл. 7 се заменя с цифрата 1952.“

Председателствуващ д-р Пенчо Костурков: Няма записана оратори. Ще пристъпим към гласуване. Ония г-да народни представители, които приемат на първо четене законопроекта за изменение на закона за уреждане собствеността върху държавните и общинските имоти, дадени и завзети за нуждите на бежанците, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Уважаеми народни представители и народни представители! Тъй като няма никакви изказвания и предложения за изменение или допълнение на представения законопроект, моля, по спешност, да бъде гласуван и на второ четене.

Председателствуващ д-р Пенчо Костурков: Ония г-да народни представители, които приемат предложението на г-н министъра на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Моля секретаря да докладва законопроекта на второ четене.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

ЗАКОН

за изменение на закона за уреждане собствеността върху държавните и общинските имоти, дадени или завзети за нуждите на бежанците.

Председателствуващ д-р Пенчо Костурков: Ония г-да народни представители, които приемат заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Параграф единствен. Цифрата в забележката към чл. 7 се заменява с цифрата 1952.“

Председателствуващ д-р Пенчо Костурков: Ония г-да народни представители, които приемат параграф единствен, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминаваме към точка четвърта от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за изменение някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1947 бюджетна година. Моля секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

МОТИВИ

към законопроекта за изменение някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1947 бюджетна година

Г-да народни представители! Във връзка с работата по прилагането на двегодишния държавен народостопански план, в някои от министерствата и дирекциите се е наложило да се извършат разходи или да се открият нови служби, каквито са например новите практически механо-технически училища и средни механо-технически училища, предвидени в списъка на обектите по плана, а така също и поради станалите наводнения в някои части на страната, кредитите, предвидени в бюджета за 1947 бюджетна година на някои министерства и дирекции, се оказали недостатъчни и се налага същите да бъдат усилены, като се използват осъществяват икономии от кредитите по други параграфи на същите министерства и дирекции.

Ето защо ви представям законопроект за изменение някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1947 бюджетна година, който ви моля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате.

София, октомври 1947 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Иван Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1947 бюджетна година

Чл. 1. Изменяват се бюджетите за 1947 бюджетна година на следните министерства и дирекции:

1. Върховно правителство

Народно събрание

Усилва се кредитът по § 34 с 10.000.000 лв., а се намалява кредитът по § 28 със същата сума.

2. Министерство на външните работи и на изповеданията

Усилва се кредитът по § 30 с 3.500.000 лв., а се намалява кредитът по § 21 със същата сума.

3. Министерство на вътрешните работи

Усилват се следните параграфи: § 4, с 27.000.000 лв., § 10 с 5.000.000 лв., § 13, буква „а“, с 9.000.000 лв., § 27, буква „а“, с 800.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 12, буква „б“, с 3.000.000 лв., § 13, буква „б“, с 5.000.000 лв. и буква „в“ с 800.000 лв., § 14 с 4.000.000 лв., § 15 с 7.000.000 лв. и § 16, буква „а“, с 8.000.000 лв., § 25 с 200.000 лв., § 28 с 800.000 лв. и § 35 с 13.000.000 лв.

4. Министерство на народното просвещение

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 3 с 45.000.000 лв. и § 21 с 15.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 15, буква „б“, с 10.000.000 лв., § 16 с 30.000.000 лв. и § 18, буква „б“, с 20.000.000 лв.

За бележка. Длъжностите, означени на стр. 128 в таблицата-щат за личния състав на институтите в агрономо-лесовъдския факултет при университета Пловдив — отдел лесовъдство — се прехвърлят на стр. 132 в таблицата-щат на факултетите в Софийския университет, към съответните длъжности на факултета, пор. № 4, който се разделя на агрономически и лесовъден факултети. Длъжностите и институтите при тези факултети се разпределят от Академическия съвет.

Заплатите на служителите, преназначени към Софийския университет поради това прехвърляне, не се плащат, считано от датата на постъпването в длъжност при същия университет.

Възнаграждението на лекана на новообразуваните лесовъден факултет, по чл. 19 от закона за щатните таблици на държавните служители, се изплаща от кредита за заплати.

5. Министерство на финансите

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 3 с 200.000 лв., § 5 с 5.000.000 лв., § 12, буква „б“, с 3.700.000 лв., § 15 с 2.000.000 лв., § 19 с 10.000.000 лв., § 25 с 6.000.000 лв., като към същия се добавя следната нова буква „к“ — вноска на ОРПС, за подготовка на стопанските кадри 6.000.000 лв. и § 33, буква „а“, с 6.100.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 27, буква „а“, с 4.500.000 лв. и буква „б“ с 22.500.000 лв. и § 35 с 6.000.000 лв.

6. Министерство на правосъдието

Усилва се кредитът по § 16 с 16.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 3 с 500.000 лв., § 6 с 600.000 лв., § 13, буква „а“, с 1.000.000 лв., § 24, буква „а“, с 1.000.000 лв. и буква „б“ с 2.500.000 лв., § 28 с 300.000 лв., § 29 с 100.000 лв. и § 33 с 10.000.000 лв.

7. Министерство на войната

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 2 с 25.000.000 лв. и § 6 с 150.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 1 от незаети длъжности 25.000.000 лв. и § 5 — 150.000.000 лв.

8. Министерство на търговията и продоволствието

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 2 с 150.000 лв., § 17, буква „а“, с 300.000 лв., § 19 с 700.000 лв., § 24 с 1.500.000 лв., § 33 т. 2 с 4.800.000 лв., § 38 с 1.000.000 лв. и § 40 с 200.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 1, буква „в“, с 5.000.000 лв., § 20 с 1.000.000 лв. и § 22 с 2.650.000 лв.

9. Министерство на земеделието и държавните имоти

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 2 с 30.000.000 лв., § 4 с 2.250.000 лв., § 6 с 10.000.000 лв., § 14 с 3.000.000 лв., § 19, буква „б“, с 3.100.000 лв., § 20 с 2.000.000 лв., § 23 с 20.000.000 лв., § 24 с 4.000.000 лв., § 27, буква „б“, с 100.000 лв., § 29 с 1.600.000 лв., § 30 с 1.500.000 лв., § 33 с 1.000.000 лв., § 45 с 2.000.000 лв., § 51/1 с 2.000.000 лв., § 58, буква „а“, с 600.000 лв., § 60 с 5.000.000 лв., § 62/1 с 390.000 лв., § 62/II с 7.100.000 лв. и § 64 с 1.760.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 3 с 1.500.000 лв., § 5 с 12.850.000 лв., § 16 с 1.000.000 лв., § 18, буква „а“, с 2.700.000 лв. и буква „б“ с 6.500.000 лв.; § 19, буква „а“, с 1.500.000 лв., § 31 с 100.000 лв., § 34, буква „а“, с 2.000.000 лв. и буква „б“ с 5.000.000 лв., § 39/1 с 31.550.000 лв., § 41/1 с 3.000.000 лв., § 43 с 2.200.000 лв., § 47 с 250.000 лв., § 51/III с 17.000.000 лв., § 63 с 15.750.000 лв., § 65 с 3.500.000 лв. и § 70 с 1.000.000 лв.

10. Министерство на народното здраве

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 8 с 150.000.000 лв., § 14 с 5.000.000 лв., § 16 с 1.000.000 лв. и § 26 с 5.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 1 от незаети длъжности — с 151.100.000 лв., § 6, буква „а“, с 2.000.000 лв., § 7 с 1.000.000 лв., § 24 с 5.000.000 лв., § 28 с 1.000.000 лв., § 38 с 2.000.000 лв., § 57 с 3.000.000 лв., § 60 с 2.000.000 лв. и § 61 с 2.900.000 лв.

11. Министерство на социалната политика

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 22, буква „а“, с 30.000.000 лв., § 25 с 10.000.000 лв., § 38 с 8.000.000 лв., § 39 с 5.000.000 лв., § 40 с 10.000.000 лв., § 58, буква „а“, с 400.000 лв. и § 63 с 3.000.000 лв.

Към § 51, след думата „инвалиди“, се прибавя знакът („“) и текст „както и на вдовици и майки на такива убити борци, по закона за безплатните пътувания и превози по БЛЖ — „Държавен вестник“, брой 121 от 1947 г.“

Към същия параграф се добавя следната нова алинея:

„За изплащане разходите за безплатно и с намалени цени къпане в минерални и морски бани, калолечебници на борците против фашизма и техните семейства, както и на многодетни майки, наградени с златен медал и на пострадалите от обществени бедствия съгласно с закона за безплатните и с намалени цени къпания и пр. — „Държавен вестник“, брой 154 от 1947 г. — 1.000.000 лв.“

Към § 52 се добавят следните нови алинеи:

„Вноски на ИОО за обществено осигуряване младежите от националната строителна бригада „Георги Димитров“ и нейните подразделения — 5.000.000 лв.

Вноски за мероприятията „Отдых и култура“ за същите младежи — 1.600.000 лв.“

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 41 с 24.000.000 лв., § 42 с 12.000.000 лв., § 47 с 35.000.000 лв. и § 59 с 3.000.000 лв.

12. Министерство на информацията и на изкуствата

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 5 с 500.000 лв., § 13, буква „б“, с 200.000 лв., § 15, буква „а“, с 744.000 лв., § 17 с 500.000 лв., § 19 с 2.000.000 лв., § 28, буква „а“, с 7.000.000 лв., и § 35 с 500.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 15, буква „б“, с 6.000.000 лв., § 18 с 2.000.000 лв., § 21, с 1.000.000 лв., § 28, буква „г“, с 944.000 лв., § 30, буква „г“, с 500.000 лв. и § 34 с 1.000.000 лв.

13. Министерство на индустрията и занаятите

Към обяснителната таблица за разходите за личен състав се прибавят приложените към настоящия закон таблици за „практи-

чески механо-технически училища“ и „средни механо-технически училища“. Разходите за заплати на служителите при тези училища до края на 1947 бюджетна година се покриват от осъществяване икономии от кредита за заплати.

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 8 с 8.000.000 лв., § 12 с 400.000 лв., § 13 с 6.000.000 лв., § 14 с 5.000.000 лв., § 18 с 400.000 лв., § 24 с 400.000 лв., § 25 с 500.000 лв., § 37 с 2.800.000 лв. и § 40 с 10.000.000 лв., от които 5.000.000 лв. за храна и облекло на пансионерите.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 19 с 7.000.000 лв., § 31 с 2.500.000 лв., § 46 с 24.000.000 лв.

Към текста на § 46 се прибавя следният текст: „изплащане разходите за изработване на планове, идейни скици, книжа, конкурсни премии и др., за постройката на нови сгради, както и за ремонт на сградата на Държавния застрахователен институт, бивш хотел „България“, за помещение на министерството.“

14. Министерство на електрификацията, водите и природните богатства

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 31, буква „а“ и буква „б“, с по 20.000.000 лв. и § 23, буква „б“, с 5.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 23, буква „а“, с 5.000.000 лв. и § 25 с 40.000.000 лв. Към текста на последния параграф се добавят думите: „и възстановяване сградата на Министерството на електрификацията, водите и природните богатства“.

Член 2. Към чл. 6 от закона за бюджета на държавата за 1947 бюджетна година, след думите „месечни заплати“, се добавят думите „по схемата и“, а след думите „чл. чл.“ се добавя „18“.

ОБЯСНИТЕЛНА ТАБЛИЦА

за личния състав на практическите механо-технически училища

№ по ред	Наименование на службите и длъжностите	Стр. в № на таблицата	Месечна заплата едному	Брой по бюджета		Разрешени кредити по бюджета	
				1946	1947	1946	1947 за 4 и 3 1/2 м.
1	Редовни учители-инженери	25—11	13.500	—	8 от 1. IX. 1947 г.	—	432.000
2	Учители-инженери	7—138	10.500	—	4 от 15. IX. 1947 г.	—	147.000
3	Редовни преподаватели	8—156	10.500	—	8 от 15. IX. 1947 г.	—	294.000
4	Училищни лекари	8—156	10.500	—	6 от 15. IX. 1947 г.	—	220.500
5	Учители специалисти	25—10	10.000	—	20 от 15. IX. 1947 г.	—	700.000
6	Редовни прогимназиаални учители	7—114	8.500	—	2 от 15. IX. 1947 г.	—	59.500
7	Редовни учители по новите езици и технически предмети	7—115	8.500	—	2 от 15. IX. 1947 г.	—	59.500
8	Учители по промишленост или занаят	7—121	8.500	—	10 от 15. IX. 1947 г.	—	297.500
9	Счетоводители	7—104	8.000	—	6 от 1. IX. 1947 г.	—	192.000
10	Домакини	6—76	7.800	—	6 от 15. IX. 1947 г.	—	163.800
11	Майстори	26—15	8.300	—	6 от 15. IX. 1947 г.	—	174.300
12	Майстори-специалисти	26—21	8.500	—	6 от 15. IX. 1947 г.	—	178.500
13	Машинистки	6—48	7.000	—	6 от 15. IX. 1947 г.	—	147.000
14	Прислужници	5—4	5.500	—	12 от 15. IX. 1947 г.	—	231.000
	Всичко			—	102	—	3.296.600

Забележка. Заплатите на служителите, назначени на новооткрити длъжности, се изплащат от датите на заемане длъжностите, макар че назначението е станало преди влизане на горната таблица в сила.

ТАБЛИЦА — ЩАТ

на практическите механо-технически училища

№ по ред	Наименование и местонахождение на училището	Редовни учители-инженери и уч. инженери	Редовни преподаватели по новите езици и техн. предмети	Уч. лекар	Уч. сп. и уч. по пром. или зан.	Счетоводит.	Домакини	Майстори	Майстори спец.	Машинистки	Прислужници	Всичко
1	Държавно практическо механо-техническо училище — София	2	2	1	5	1	1	1	1	1	2	17
2	Държавно практическо механо-техническо училище — Ловеч	2	2	1	5	1	1	1	1	1	2	17
3	Държавно практическо механо-техническо училище — Сопот	2	2	1	5	1	1	1	1	1	2	17
4	Държавно практическо механо-техническо училище — Разград	2	2	1	5	1	1	1	1	1	2	17
5	Държавно практическо механо-техническо училище — Русе	2	2	1	5	1	1	1	1	1	2	17
6	Държавно практическо механо-техническо училище — Бургас	2	2	1	5	1	1	1	1	1	2	17
	Всичко	12	12	6	30	6	6	6	6	6	12	102

Средни механо-технически училища

№ по ред	Наименование на службите и длъжностите	Страница и № на таблицата	Месечна заплата одному	Брой по бюджета		Разрешени кредити по бюджета	
				1946	1947 от 15. IX 1947 г.	1946	1947 за 3 1/2 м.
1	Редовни учители-инженери	25—11	13.500	—	4	—	189.000
2	Редовни преподаватели	8—156	10.500	—	4	—	147.000
3	Учители-специалисти	25—10	10.000	—	4	—	140.000
4	Машинописци	6—48	7.000	—	4	—	98.000
5	Прислужници	5—4	5.500	—	4	—	77.000
	Всичко			—	20	—	651.000

Забележка. Заплатите на служителите, назначени на новооткрити длъжности, се изплащат от датите на заемане длъжностите, макар че назначението е станало преди влизане на горната таблица в сила.

Таблица-щат на средните механо-технически училища

№ по ред	Вид и местонахождение на училището	Редовни учители инженери	Редовни преподаватели	Учители-специалисти	Машинописци	Прислужници	Всичко
1	Средно механо-техническо училище в гр. Дупница	1	1	1	1	1	5
2	Средно механо-техническо училище в гр. Г. Ореховица	1	1	1	1	1	5
3	Средно механо-техническо училище в гр. Враца	1	1	1	1	1	5
4	Средно механо-техническо училище в гр. Разград	1	1	1	1	1	5
	Всичко	4	4	4	4	4	20

(Подпредседателят д-р Георги Атанасов заема председателското място)

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Има думата г-н министър на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Уважаеми народни представители и народни представители! Представеният законопроект има за цел, към края на бюджетната година да направи онези поправки в гласуваната в началото на годината бюджет за 1947 г., които са се наложили вследствие недостатъчно предвиждане от страна на отделните ведомства или пък вследствие изникване на някои потребности.

Зад тия параграфи и числа, които са приведени в текста на законопроекта към отделните министерства, се крият точно определени неща.

Най-главните пера, които наложиха едно изменение с този допълнителен бюджет, са перата, които се отнасят до храната на хората и добитъка главно в лечебните заведения на министерствата на народното здраве и на народната просвета. Касае се за университетските клиники. Не е могло да бъде предвидено в началото на годината, когато се изработваше бюджетът за 1947 г., че ще може така бързо да се развие, да се разрастне в нашата страна мрежата на здравните институти, да се увеличи капацитетът им и да може през тях да минат много повече болни, отколкото това е ставало в миналото. И затова се наложи да бъдат увеличени кредитите по съответните параграфи.

Нови разходи. Аз бих изтъкнал на първо място сумите, които са предвидени в бюджета на Министерството на социалната политика за обслужване на славните младежи бригадирци, които в непрекъснат от нас брой взеха участие по най-важните обекти, предвидени в нашия двегодишен стопански план. Предвиждат се суми, които да обслужват чрез „Отдох и култура“ младежката бригада „Георги Димитров“, от една страна, а от друга страна предвиждат се за Института за обществени осигуровки известни суми които да бъдат изплатени на онези бригадирци, които са претърпели една или друга злополука, която е причинила временна или в повечето случаи трайна неработоспособност в една или друга степен.

Също така в Министерството на социалната политика се явиха нови потребности във връзка с някои стихийни бедствия, които сполетяха известни райони в нашата страна. Такова беше разградското наводнение, такова е сега наводнението в Свищовско и в някои други места в нашата страна. И там се наложи да се изплати много по-голяма сума, отколкото се предвиждаше първоначално по параграфа за подпомагане в случай на обществени бедствия.

Нова потребност се яви също така в областта на дейността на Министерството на електрификацията, по бюджета на което се предвижда да се падат 40.000.000 лв. за разширяване геоложките проучвания у нас, да се установят по-точно и евентуално да се открият залежи на един или други природни богатства у нас. Не ще съмнение, че възможността да вложим по-голяма сума, отколкото сме предвидели за този цел в бюджета за 1947 г., може само да ни радва.

Най-сетне в законопроекта има няколко текста, които уреждат един преходни положения, създадени вследствие някои мероприятия. На първо място заслужава отбелязване преустройството на нашите висши учебни заведения, което отана с закона за висшето образование. В този закон се предвижда, с фактическото създаване и преустройство на съответните висши училища, да се обособяват те и бюджетно. И както имам случая по-рано да имам вашето съгласие, положението на новия стопански факултет към Софийския университет да се уреди с един малък текст временно, до края на бюджетната година, като средствата за стопанския факултет бъдат взети от бюджета на бившето Висше държавно училище за административни, стопански и социални науки, така и сега в законопроекта, който е поставен на вашето внимание, се предвижда уреждането на тази материя към забележката на § 1, пункт четвърти, за новосъздадения в Пловдив агрономически и лесовъдски факултет, както и въпроса за възнаграждението на декана на същия факултет. Всички останали случаи към отделните ведомства се касаят до сравнително по-малки суми.

Обаче най-важното в случая, уважаеми народни представители и народни представители, е това, че не се предвижда увеличение на общата сума на бюджета на държавата за 1947 г., а всичко става в рамките на предвидените кредити на отделните ведомства: колкото се дават средства за подпомагане на един или други параграфи в отделните ведомства, толкова се намаляват сумите по други параграфи в същите ведомства.

(Подпредседателят д-р Пенчо Костурков заема подпредседателското място)

Аз бих могъл тук да посоча данните за отделните министерства, понеже те никъде не са показани в законопроекта.

За Великото народно събрание се предвижда едно увеличение на кредита по § 34 с 10.000.000 лв., с колкото се прави намаление по § 28 от бюджета на същото.

По Министерството на външните работи се прави увеличение от 3.500.000 лв. на един параграф и за сметка намалението на други параграфи със същата сума.

По Министерството на вътрешните работи има увеличение от 1.800.000 лв., срещу намаление също така с толкова милиона лева по други параграфи.

По Министерството на народното просвещение има 60.000.000 лв. увеличение и толкова намаление в рамките на бюджета на същото министерство.

По Министерството на финансите — 3.000.000 лв.

По Министерството на правосъдието — 16.000.000 лв.

По Министерството на войната — 175.000.000 лв.

По Министерството на търговията — 8.650.000 лв.

По Министерството на информацията — 11.446.000 лв.

По Министерството на земеделието — 107.104.000 лв.

По Министерството на народното здраве — 170 милиона лв.

По Министерството на социалната политика — 64.000.000 лв.

По Министерството на индустрията — 33.500.000 лв.

По Министерството на електрификацията — 45.000.000 лв.

Общата сума на всички увеличения на параграфите по всички министерства е 799.000.000 лв., на каквато сума достигат и намаленията по други параграфи от бюджетите на отделните министерства.

Тук трябва да отбележи, че съсдействието на моите колеги от Министерския съвет уладе на се да представим действително един такъв допълнителен бюджет, в който не се предвижда никакво увеличение на сумата на държавния бюджет за 1947 г.

Пооще аз намирам, че мога с основание да апелирам към вас да гласувате предложения законопроект на първо четене. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Няма записани оратори. Ще пристъпим към гласуване.

Моля онези народни представители, които приемат предложения законопроект за изменение някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1947 бюджетна година по начало, на първо четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Г-да! Дневният ред за днешното заседание е изчерпан.

Подпредседател: (п) Д-Р ПЕНЧО КОСТУРКОВ

Следващото заседание на Великото народно събрание ще се състои утре, 24 октомври, петък, 15 ч., със следния дневен ред:

Одобрене на предложенията:

1. За одобрение договора от 14 октомври 1947 г. между българското правителство и Banque de Paris et des Pays Bas, клон Женева.
2. За опрощаване сумата 15.000.000 лв.
3. Първо четене на законопроекта за освобождаване СССР от данък върху имоти, придобити по безвъзмезден начин, за дареното му място от Варненската народна община.
4. Второ четене на законопроекта за изменение някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1947 бюджетна година.
5. Одобрене решенията на прошетарната комисия, протокол № 15.

Моля онези г-да народни представители, които приемат предложения дневен ред за утрешното заседание, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Заседанието е закрито.

(Закрито в 17 ч. 5 м.)

Секретар: (п) ТОДОР ТИХОЛОВ

Началник на Стенографското отделение: (п) ТОДОР АНГЕЛИЕВ